

Súd: Okresný súd Bratislava II
Spisová značka: 11C/103/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1214226178
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 04. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zlata Mrázova
ECLI: ECLI:SK:OSBA2:2015:1214226178.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava II v konaní pred samosudkyňou JUDr. Zlatou Mrázovou v právnej veci navrhovateľa: BL Telecom collection, s. r. o., so sídlom Šoltésovej 14, Bratislava, IČO: 47 150 513, zast. SOUKENÍK - ŠTRPKA, s. r. o., advokátskou kanceláriou so sídlom Šoltésovej 14, Bratislava, proti odporkyni: S. W. (F. G.), nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom X. XXXX/XX, W., toho času na neznámom mieste, zastúpená opatrovníčkou N. W., pracovníčkou Okresného súdu Bratislava II, o zaplatenie 248,95 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Súd návrh z a m i e t a.

Odporkyni sa náhrada trov konania n e p r i z n á v a.

odôvodnenie:

Návrhom doručeným súdu dňa 07.11.2014 sa navrhovateľ voči odporkyni domáhal zaplatenia sumy 248,95 eur spolu s úrokmi z omeškania a trovami konania titulom neuhradenej zmluvnej pokuty zo zmluvy o pripojení.

Navrhovateľ návrh odôvodnil tým, že na základe zmluvy o postúpení nadobudol od postupcu spoločnosti Slovak Telekom, a.s. pohľadávku voči odporkyni. Pohľadávka vznikla na základe zmluvy o pripojení, na základe ktorej právny predchodca navrhovateľa poskytol odporkyni služby elektronickej komunikácie, najmä umožnil odporkyni uskutočňovať a prijímať hlasové hovory prostredníctvom prideleného telefónneho čísla, udržiaval telekomunikačnú sieť nepretržite v prevádzkovom stave, poskytoval odporkyni servisné služby a ďalšie služby v zmysle zmluvy a všeobecných podmienok. Povinnosťou odporkyne bolo zároveň aj to, že v prípade nedodržania zmluvných povinností voči právnenému predchodcovi navrhovateľa je povinná uhradiť zmluvnú pokutu, ktorej výška bola dohodnutá v zmluve/dodatku o pripojení. V danom prípade je odporkyňa sankcionovaná za to, že nedodržala konkrétne určené povinnosti, ktoré jej vyplývali zo zmluvy o pripojení, resp. dodatku k zmluve o pripojení a všeobecných podmienok, a to povinnosť uhrádzať cenu za poskytnuté služby a povinnosť zotrvať v zmluvnom vzťahu počas doby viazanosti. Navrhovateľ v tejto veci poukázal na rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 19.03.2013, č.k. 9Co/31/2012-157, v ktorom je riešená prijateľnosť zmluvnej pokuty. V danej veci si odporkyňa nespĺnila svoju povinnosť a cenu riadne poskytnutých služieb navrhovateľovi nezaplatila, resp. nezaplatila ich pomernú časť, čím porušila povinnosť vyplývajúcu zo zmluvy o pripojení v spojení so všeobecnými podmienkami.

Pobyt odporkyne sa súdu ani dostupnými prostriedkami nepodarilo zistiť, preto je súd podľa § 29 ods. 2 O. s. p. ustanovil opatrovníčku.

Na prejednanie veci samej súd nenariadil pojednávanie, pretože podľa § 115a ods. 2 O. s. p., pojednávanie nie je potrebné nariaďovať v drobných sporoch. Oznenie o verejnom vyhlásení rozsudku bolo vyvesené na úradnej tabuli tunajšieho súdu dňa 09.03.2015.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom spisu, najmä návrhom, faktúrou č. XXXXXXXXXXXX, zmluvou o pripojení Fix č. XXXXXXXX, dodatkom k zmluve o pripojení Fix, dodatkom k zmluve o pripojení Fix ako aj s ďalšími listinami obsiahnutými v spise a zistil nasledovný skutkový stav:

Spoločnosť Slovak Telekom, a.s. so sídlom Karadžičova č. 10, Bratislava IČO: 35 763 469 ako postupca a navrhovateľ ako postupník uzavreli dňa 24.06.2013 zmluvu o postúpení pohľadávok, ktorej predmetom bola aj pohľadávka voči odporkyni titulom zmluvy o pripojení.

Z nedatovanej zmluvy o pripojení Fix podpísanej právnym predchodcom navrhovateľa a odporkyňou vyplýva, že odporkyňa v zmysle § 43 a nasl. zákona č. 610/2003 Z.z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších prepisov uzatvorila zmluvu o pripojení s programom Fix 16, v zmysle ktorej sa zaviazala riadne a včas plniť všetky povinnosti vyplývajúce zo zmluvy, dodatkov k zmluve, všeobecných podmienok a osobitných podmienok, najmä riadne a včas platiť cenu za aktiváciu a poskytovanie služieb.

Z nedatovaného dodatku k zmluve o pripojení podpísaného právnym predchodcom navrhovateľa a odporkyňou vyplýva, že predmetom dodatku bola okrem iného:

- zmena pôvodného programu služieb účastníka na program služieb Fix 16 a/alebo poskytovanie služieb Fix 16, a to vo vzťahu k SIM karte uvedenej v záhlaví tohto dodatku, resp. k inej SIM karte, ktorá ju bude v budúcnosti nahrádzať,
- záväzok podniku zabezpečiť účastníkovi predaj zľavneného mobilného telefónu zn. Nokia 6300,
- záväzok účastníka riadne a včas platiť cenu služieb podniku podľa zvoleného programu služieb a dodržiavať svoje povinnosti v súlade so zmluvou o pripojení Fix, všeobecnými podmienkami, osobitnými podmienkami, cenníkom Easy a cenníkom Fix,
- záväzok účastníka riadne a včas pravidelne realizovať zmluvné dobíjanie podľa bodu 3.1. osobitných podmienok.

Podľa bodu 3 dodatku k zmluve o pripojení Fix (ďalej aj ako "dodatok č. 1"),, v prípade porušenia akejkoľvek povinnosti uvedenej v bode 1 písm. c), v bode 2 tohto dodatku alebo v čl. 3 bod 3.6. Všeobecných podmienok alebo v čl. 5 bod 5.2. písm. a) až c) Všeobecných podmienok, v dôsledku ktorej dôjde k následnému vypojeniu SIM karty zo strany podniku, je účastník povinný uhradiť podniku zmluvnú pokutu vo výške 331,94 eur.

Z faktúry č. XXXXXXXXXXXX vystavenej dňa 09.04.2009 vyplýva, že odporkyňa získala mobilný telefón zn. Nokia 6300 za cenu 1 euro.

Z dodatku k zmluve o pripojení Fix uzatvorenej dňa 28.01.2011 medzi právnym predchodcom navrhovateľa a odporcom vyplýva zmena pôvodného programu služieb účastníka na program služieb Fix 16, a to vo vzťahu k SIM karte uvedenej v záhlaví tohto dodatku, resp. k inej SIM karte, ktorá ju bude v budúcnosti nahrádzať. Predmetom dodatku bol okrem iného:

- záväzok podniku zabezpečiť účastníkovi predaj zľavneného mobilného telefónu zn. Nokia 7230,
- záväzok účastníka riadne a včas platiť cenu služieb podniku podľa zvoleného programu služieb a dodržiavať svoje povinnosti v súlade so zmluvou o pripojení Fix, všeobecnými podmienkami, osobitnými podmienkami, cenníkom Easy a cenníkom Fix,

- záväzok účastníka riadne a včas pravidelne realizovať zmluvné dobíjanie podľa bodu 3.1. osobitných podmienok.

Podľa bodu 3 dodatku k zmluve o pripojení Fix zo dňa 28.01.2011 (ďalej aj ako "dodatok č. 2"), v prípade porušenia akejkoľvek povinnosti uvedenej v bode 1 písm. c), v bode 2 tohto dodatku alebo v čl. 3 bod 3.6. Všeobecných podmienok alebo v čl. 5 bod 5.2. písm. a) až c) Všeobecných podmienok, v dôsledku ktorej dôjde k následnému vypojeniu SIM karty zo strany podniku, je účastník povinný uhradiť podniku zmluvnú pokutu vo výške 248,95 eur.

Faktúrou č. 7202485787 zo dňa 08.03.2012, splatnou dňa 25.03.2012, právny predchodca navrhovateľa odporkyni vyfakturoval zmluvnú pokutu v sume 248,95 eur.

Podľa § 200ea ods. 1 O.s.p. ak v priebehu konania dosiahne predmet konania sumu 1000 eur, od toho okamihu ide o drobný spor.

Podľa § 115a ods. 2 O.s.p. pojednávanie nie je potrebné nariaďovať ani v drobných sporoch.

Podľa § 43 zákona č. 610/2003 Z.z. o elektronických komunikáciách v znení platnom do 31.10.2011, zmluvou o pripojení sa podnik zaväzuje účastníkovi zriadiť potrebný prístup k verejnej telefónnej sieti alebo k inej verejnej sieti a sprístupniť súvisiace služby. Súčasťou zmluvy sú všeobecné podmienky a tarifa.

Podľa § 42 ods. 4 písm. b) zákona č. 610/2003 Z.z. v cit. znení, účastník je povinný platiť cenu za poskytnutú verejnú službu podľa zmluvy o pripojení a podľa tarify, a ak to povaha služby umožňuje, až na základe predloženia dokladu o vyúčtovaní.

Podľa § 52 ods. 1,2,3,4 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení

spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1, 2, 3 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 4 písm. k) Občianskeho zákonníka, na neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

Podľa § 544 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda.

Podľa § 544 ods. 2 Občianskeho zákonníka, zmluvnú pokutu možno dojsť len písomne a v dojednaní musí byť určená výška alebo určený spôsob jej určenia.

Podľa § 524 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

Podľa článku 3 ods. 1. Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vzniknutých na základe zmluvy, ku škode spotrebiteľa.

Na základe vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že návrh nie je dôvodný. Súd mal preukázané, že právny predchodca navrhovateľa uzatvoril s odporkyňou zmluvu o pripojení podľa § 43 zákona č. 610/2003 Z. z. o elektronických komunikáciách, predmetom ktorej bolo poskytovanie elektronickej komunikačnej služby právnym predchodcom navrhovateľa. V zmluve o pripojení sa odporkyňa zaviazala odoberať službu a platiť riadne a včas úhradu v zmysle aktuálneho cenníka služieb.

I keď zmluva o pripojení a 1. dodatok k nej neboli datované, boli právnym predchodcom navrhovateľa a odporkyňou podpísané, preto má súd za to, že zmluva o pripojení s dodatkom boli uzatvorené platne. Dodatok č. 2 bol uzatvorený dňa 28.01.2011, a ňom bolo v bode 3. dojednané, že odporkyňa je povinná uhradiť zmluvnú pokutu v žalovanej sume 248,95 eur, a to v prípade porušenia akejkoľvek uvedenej v bode 1 písm. c), v bode 2 tohto dodatku alebo v čl. 3 bod 3.6. Všeobecných podmienok alebo v čl. 5 bod 5.2. písm. a) až c) Všeobecných podmienok, v dôsledku ktorej dôjde k následnému vypojeniu SIM karty zo strany podniku.

Nakoľko bol na základe uzatvorenej zmluvy o pripojení a dodatkov k nim medzi právnym predchodcom navrhovateľa ako dodávateľom a odporkyňou ako spotrebiteľom založený spotrebiteľský právny vzťah, bolo potrebné posúdiť, či zmluva a dodatky k nej neobsahuje také dojednania, ktoré treba považovať za neprijateľné zmluvné podmienky. Súd takejto kontrole vzhľadom na predmet konania, podrobil zmluvné dojednania o zaplatení zmluvnej pokuty, a dospel k záveru, že nárok na zmluvnú pokutu nemožno priznať, nakoľko zmluvná podmienka o zmluvnej pokute (v bode 3 dodatku 1 aj 2 k zmluve o pripojení) je neprijateľná, a z tohto dôvodu neplatná.

Niet pochýb o tom, že zmluvná pokuta plní paušalizovanú náhradu škody ale má aj sankčnú funkciu. Spôsob dojednanja zmluvnej pokuty ako aj jej výška však musí plne rešpektovať zásadu rovnosti právneho vzťahu medzi účastníkmi konania ako aj princíp proporcionality. Je zrejmé, že právny predchodca navrhovateľa ponúka svoje služby spotrebiteľom prostredníctvom štandardných zmlúv, ktoré má vopred pripravené. Druhá zmluvná strana tak stráca možnosť ovplyvniť ich obsah, môže zmluvu buď prijať ako celok alebo ju odmietnuť. To v prejednávanej veci platilo aj pre zmluvnú pokutu, ktorú dodávateľ (právny predchodca navrhovateľa) žiadal od spotrebiteľa vždy v nezmenenej výške bez ohľadu na to, aký čas zostáva do konca doby viazanosti zmluvy, a bez ohľadu, aká je výška sumy zabezpečenej zmluvnou pokutou. Reálne tak môže nastať situácia, že spotrebiteľ zaplatí 23 paušálnych mesačných poplatkov, pričom neuhradí iba posledný poplatok, a pre jeho nezaplatenie si navrhovateľ uplatní rovnakú zmluvnú pokutu, ako v prípade omeškania sa spotrebiteľa už hneď na úvod dvojročného zmluvného vzťahu. Podmienky, za akých dodávateľ stanovuje zmluvnú pokutu v štandardných zmluvách tak poškodzujú spotrebiteľa. V štandardných formulárových zmluvách totiž dodávateľ pre spotrebiteľa v neprehľadnej, zložitej formulovanej a miniatúrnymi písmenami písanej forme zapracuje také zmluvné dojednania, ktoré sú pre spotrebiteľa nevýhodné a o ktorých dodávateľ predpokladá, že uniknú pozornosti spotrebiteľa. Súdna kontrola štandardných zmlúv je postavená na absolútnej neplatnosti neprijateľných podmienok. Rozhodujúce je, že problémová zmluvná podmienka v spotrebiteľskej zmluve je objektívne spôsobilá poškodiť spotrebiteľa a nie je rozhodujúca vôľa zmluvných strán. Súd tak pri zohľadnení všetkých týchto skutočností dospel k záveru, že dojednanie účastníkov o zmluvnej pokute v dodatku k zmluve o pripojení je neprijateľná a preto podľa ust. § 53 ods. 4 OZ a aj podľa § 39 OZ je neplatné.

Súd zároveň poukazuje na rozsudok Okresného súdu Komárno č.k. 6C/221/2012 zo dňa 20.08.2013, v ktorej súd v obdobnej veci vyhlásil zmluvnú podmienku v bode 3 v dodatku k zmluve o pripojení Fix (teda rovnakú ako tú, ktorá je riešená v prejednávanej veci), za neprijateľnú a tak neplatnú. Z uvedeného dôvodu súd už opätovne nevyhlásil zmluvnú podmienku za neprijateľnú, iba neprijateľnosť skonštatoval vo svojom rozhodnutí. Rozsudok Okresného súdu Komárno č.k. 6C/221/2012 zo dňa 20.08.2013 je právoplatný, a tak podľa § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka sa mal právny nástupca navrhovateľa zdržať používania takejto podmienky v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Na základe ust. § 53a ods. 1 OZ tak navrhovateľ ako právny predchodca dodávateľa už ani nebol oprávnený podať návrh na súd na určenie povinnosti uhradiť zmluvnú pokutu účtovanú na základe súdom určenej neprijateľnej zmluvnej podmienky, čo však nerešpektoval, v dôsledku čoho konal v rozpore s cit. zákonným ustanovením.

Bez ohľadu na už uvedené súd uvádza, že navrhovateľ ani neunesol dôkazné bremeno v preukázaní dôvodnosti svojho nároku na zmluvnú pokutu. Navrhovateľ v návrhu na začatie konania len všeobecne skonštatoval, že odporkyňa neuhradila riadne cenu poskytnutých služieb. Navrhovateľ súdu doložil len faktúru č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 08.03.2012, ktorou bola odporkyni vyúčtovaná zmluvná pokuta. Navrhovateľ však nijakým relevantným spôsobom nepreukázal, že došlo k splneniu podmienok na vyúčtovanie si zmluvnej pokuty, nakoľko nepreukázal, akú konkrétnu povinnosť v bode 3 dodatku k zmluve o pripojení si odporkyňa nesplnila riadne a včas, t.j. ktoré vyúčtované služby a za aké obdobie odporkyňa riadne nezaplatila ani nepreukázal, či a kedy došlo k vypojeniu SIM karty zo strany právneho predchodcu navrhovateľa.

Na základe uvedených skutočností a citovaných zákonných ustanovení súd tak návrh navrhovateľa v celom rozsahu zamietol.

O trovách konania súd rozhodol podľa ust. § 142 ods. 1 O.s.p. Odporkyňa bola v konaní úspešná v celom rozsahu, avšak trovy konania jej nevznikli a ani si ich neuplatnila, preto jej súd právo na ich náhradu nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia na tunajšom súde, písomne v dvoch vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.